

fatte Beslutninger, om der skal handles i en offentlig Interesse, fra Administrationen over til Domstolene. Domstolene skulde være Herrer over dette Spørgsmaal, om der skal handles i et offentlig Anliggende, i en offentlig Interesse eller ikke. Men det er jo netop Administrationens Sag, dertil har man Administrationen, det er den, der positivt skal virke, og at opstille en anden Sætning vilde være at flytte Myndigheden fra Administrationen — og det baade fra dennes nederste og op til dens øverste Trin, altsaa fra Ministeren o. s. v. nedad — over til Domstolene og egentlig til disses øverste Trin. Højesteret vilde altsaa, om man vil, blive Administrationen i Landet. En saadan Sætning er saa komplet i Strid med Magtfordelingen, som Grundloven har opstillet, at den umulig kan opstilles som almindelig Regel og vistnok aldrig kan tænkes at ville blive opstillet.

Nu mente den ærede Forespørger, at det skulde være usandsynligt, at der skulde indtræffe saadanne Tilfælde, hvor der kunde være Fare, hvor Fogden maatte være næsten utilregnelig, om han vilde indlade sig paa at nedlægge Forbud paa et saadant Omraade, hvor det dog maatte være en Administrations-sag, der var Tale om. Ja, nu kan det jo altsaa ske af den Grund, som Justitsministeren fremhævede, at han har særegne Ideer, men disse særegne Ideer ere temmelig indgroede hos alle de Jurister, som have deres Interesser og Sympati — meget naturligt! — for Domstolene. Sympatien hos dem er temmelig indgroet for at forhøje, om jeg saa maa sige, Domstolenes Magtfuldkommenhed, og det er netop i Kraft af en saadan indgroet, traditionel Opfattelse hos os, hos de ved Domstolene virkende Jurister, at der kan fremkomme Muligheden af noget saadant. — Og hvad har man saa som Værn? Ja, saa siger den ærede Forespørger ganske vist, at man kan staffe en Lov gennem Rigsdagen eller en foreløbig Lov, men det er jo intet Værn! For i samme Øjeblik, som man indrømmer Domstolene Ret til at sige: Nej, her maa Administrationen ikke handle, i samme Øjeblik vilde jo heller ikke Domstolene lade sig standse ved en Lov, saa vilde de naturligvis have Ret til at sige: Den Lov betragte vi som grundlovstridig og tilfidsættede den. Man vilde ikke have noget Værn for man opstiller som grundlovsmæssig Regel den, jeg paastaar, er den gældende Regel: at Domstolene ikke paa dette Punkt kunne befale Øvrigheden noget.

Saa vil jeg blot endnu tilføje dette for at værne Professor Deunkler, at han ikke har sagt, at den af ham udtalte Sætning

staar i Ordene i § 72, han har sagt, at det er Grundsætningen i § 72, som hjemler denne Sætning, og det er i Kraft af en Betragtning, som jeg ogsaa anser for fuldkommen rigtig. Det, der staar i § 72, er dette, at ingen kan fri sig fra den foreløbige Efterkommelsespligt, som man ellers har, ved at sige, at han vil henvende sig til Domstolene. Det, som Professor Deunkler deducerer heraf yderligere, er naturligvis dette: Saa meget mindre kan Administrationen hindres i den Handleret, den har, ved et Fogedsforbud. Det er den Grundsætning, som er udtalt, og den kan fuldstændig hævedes til enhver Tid, kan ikke blot hævedes efter Ordene, men den er statsretlig absolut nødvendig. Jeg vilde derfor ganske særlig ønske, at den ærede Forespørger ikke for meget dvælede ved den Betragtning, den noget højtravende Betragtning, hvormed han endte, fordi jeg tror, at han ellers vilde komme i Modstrid med, hvad selve den ny Proceskommissions Forslag, naar det kommer til at foreligge, vil hævede som det, der skal og bør fastholdes i Lovens som gældende Ret hos os. — Jeg har kun villet gøre disse Bemærkninger, for at der ikke skulde være en Sympati hos den ærede Forespørger eller hos Medlemmer i Salen for en Sætning, som i dette Punkt vilde komme i Strid med, hvad jeg tror, der efter al Sandsynlighed vil blive optaget i Lovforslaget, som nu skulle ordne disse Forhold paa en tidssvarende Maade.

Justitsministeren (Melleman):

Jeg har ikke i Sinde at komme videre tilbage til Spørgsmaalet om, hvad der ligger i § 72 i Grundloven, og til den statsretlige Side af Sagen. Jeg har udtalt mig derom, og hvad jeg har sagt, vil kunne læses i Rigsdagstidenden. Jeg vil heller ikke indlade mig paa at imødegaa de mange Misforstaaelser af, hvad jeg har sagt, som fra den ærede Forespørgers Side ere fremkomne igen i Dag, jeg vil henvise til at læse, hvad jeg har sagt, og saa vil jeg fortrøste mig til, at Jurister, der forstaa at tænke, ogsaa ville fatte Meningen og Betydningen deraf. Jeg vil kun gøre nogle enkelte Bemærkninger, som for saa vidt dreje sig om det mere udvortes ved denne Sag, til den ærede Forespørger, og jeg vil da først sige, at jeg tror, at mit Foredrag, naar det bliver gengivet i Rigsdagstidenden, vil vise, at jeg ingenlunde har saaledes maltrakteret ham, som han vilde bekyhde mig for. Navnlige er det ikke Tilfældet, at jeg, hvad han gentog flere Gange, skulde gentagne Gange have bekyhdt ham for Uvidenhed. Det vil vise sig, at jeg med Hensyn til dette Punkt